

Frågor och svar om propplösare

Varje år skadas både barn och vuxna svårt av frätande propplösare. För att minska olyckorna får privatpersoner från den 1 januari 2025 inte köpa och använda vissa frätande propplösare utan tillstånd. Här har vi samlat frågor och svar om propplösare och vad det nya tillståndskravet kan innebära för dig som privatperson.

Från den 1 januari 2025 behöver privatpersoner tillstånd för att köpa och använda vissa frätande propplösare.

Varför ska jag ha tillstånd för att använda propplösare?

Olyckor med frätande propplösare ökar hos privatpersoner. De kan leda till allvarliga frätskador på hud, ögon och mun, svalg, matstrupe och magsäck. Vissa skadas för livet. Många andra frätande produkter måste privatpersoner redan ha tillstånd för att köpa.

Vad innebär de nya reglerna rent konkret?

Efter 1 januari 2025 får du inte använda eller köpa vissa frätande propplösare utan tillstånd från länsstyrelsen. Det gäller produkter som innehåller minst 5 procent natrium- eller kaliumhydroxid och som är avsedda för rengöring och rensning av

avlopp. Det finns alternativ till frätande propplösare som man kan använda i stället.

Hur vet jag om jag behöver tillstånd för propplösaren?

Du kan behöva tillstånd om förpackningen har farosymbolen Frätande med texten "Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon". Men det gäller bara produkter som innehåller minst 5 procent natrium- eller kaliumhydroxid och som är avsedda för rengöring och rensning av avlopp. Den som säljer produkten ska veta om du behöver tillstånd för att köpa den.

Läs mer om Märkning och farosymboler.

Vilka olyckor sker med de frätande propplösarna?

Den som använder propplösare kan råka ut för frätande stänk om medlet reagerar med hett vatten och börjar stötkoka i avloppet. Stänk i ögonen kan leda till permanent synnedsättning. Ånga och damm från medlet kan andas in och leda till frätskador i luftvägarna. Om man monterar isär vattenlåset med propplösare i, kan man få frätskador på huden.

Barn får i sig medlet genom att äta eller dricka den frätande propplösaren. Det kan ge mycket svåra frätskador i munnen, matstrupen och magsäcken och kan leda till skador för livet. Var femte som skadas av propplösare är barn under 10 år.

Giftinformationscentralen har råd om hur du ska göra vid olyckor med propplösare.

Här finns Giftinformationscentralens statistik över de ökade olyckorna.

Hur söker jag tillstånd om att få fortsätta använda dessa medel?

Du ansöker hos länsstyrelsen i ditt län. Du måste ha fyllt 18 år. Du ska visa på ett behov av produkten för ett konstnärligt, tekniskt, vetenskapligt eller liknande ändamål. Ansökningsavgiften är 990 kronor och länsstyrelserna ska lämna besked inom åtta veckor. Länsstyrelsen ger tillstånd på maximalt 5 år. Om du har fått ett tillstånd gäller det bara din egen användning. Du får alltså inte köpa ut åt vänner eller grannar.

Jag har använt frätande propplösare i många år och är lika kunnig som en rörmokare.

I samtal med VVS-branschen har det framkommit att de inte använder kemiska propplösare i tjänst och att de mekaniska alternativen anses vara mer effektiva och tillförlitliga.

Hur kan jag undvika propp i rören?

Det finns många saker vi kan göra för att minska risken för stopp i avloppen. Hett vatten och hårfälla är några av dem. [Läs mer här om våra konkreta råd.](#)

Vad ska man göra om det är stopp i avloppet och de mekaniska metoderna inte funkar?

Det finns flera alternativ till frätande propplösare än enbart mekaniska metoder som man kan prova. Löser inte dessa stoppet kan man rensa avloppet manuellt eller, för svårare stopp, anlita en rörmokare eller en spolbil.

Jag har frätande propplösare hemma, var kan jag slänga dem?

Frätande propplösare är farligt avfall och ska lämnas till kommunens avfallsanläggning.

På vilket sätt skadas rören vid användning?

Propplösare kan fräta på materialet som rören är gjorda av eller på den skyddande plastfilm som finns på insidan av stammar. Det kan även bildas så kallade lutstenar som kan orsaka stopp.

Mer information

[Läs mer om propplösare och bra alternativ till propplösare.](#)

[Läs våra råd om farliga kemiska produkter.](#)